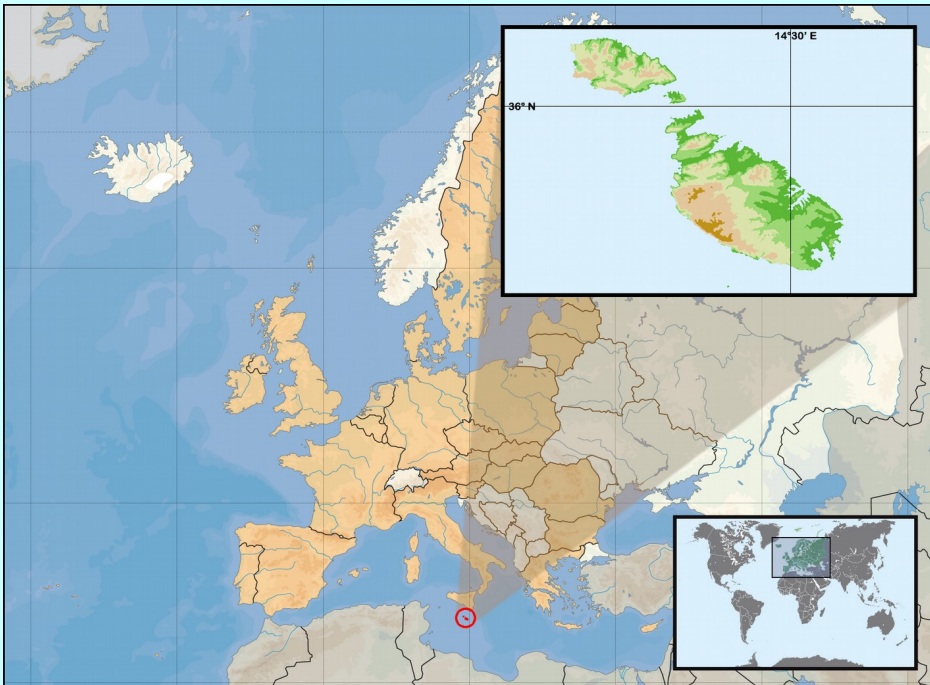

MALTA

Położenie geograficzne

Malta położona jest w środkowej części Morza Śródziemnego, 81 km na południe od włoskiej Sycylii (Cieśnina Maltańska) i 286 km na północny wschód od Tunezji. Jest najdalej na południe wysuniętym państwem Europy. Przy współrzędnych geograficznych: $35^{\circ}50'N$, $14^{\circ}35'E$ leży bardziej na południe niż niektóre miasta północnej Afryki, np. stolica Tunezji – Tunis czy stolica Algierii – Algier. Poprzez wody terytorialne Morza Śródziemnego od północy graniczy z Włochami.

Klimat

Malta znajduje się w strefie klimatu subtropikalnego typu śródziemnomorskiego, z bardzo łagodnymi zimami i długimi ciepłymi, częściowo gorącymi latami. Średnia roczna temperatura wynosi 23 °C w dzień i 16 °C w nocy. Według rankingu International Living, **Malta jest państwem z najlepszym klimatem na świecie**. Valletta, stolica Malty, jest najśłoneczniejszą miejscowością w Europie.

Średnia temperatura dwóch najchłodniejszych miesięcy – stycznia i lutego – wynosi 16 °C w dzień i 10 °C w nocy. W tych miesiącach temperatury wynoszą zwykle od 13 do 20 °C w ciągu dnia, od 7 do 13 °C w nocy, a średnia temperatura morza wynosi 15–16 °C. Opady śniegu, jak i mróz nie występują.

Stolica Malty-Valletta

Valletta – jednostka administracyjna i stolica Malty położona na półwyspie Sciberras pomiędzy dwiema zatokami: Grand Harbour i Marsamxett. Jest najdalej wysuniętą na południe europejską stolicą. Valletta z 320 zabytkami, jest jednym z najbardziej zagęszczonych obszarów zabytkowych na świecie. Znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Niekiedy nazywana „muzeum pod gołym niebem”.

Flaga Malty

Flaga Malty – prostokąt podzielony na dwa pionowe pasy jednakowej szerokości, biały i czerwony (pas biały przy drzewcu); w górnym narożniku białego pasa, tuż przy drzewcu, flagę zdobi Krzyż Jerzego w czerwonym obramowaniu.

Herb Malty

Herb Malty jest heraldyczną reprezentacją flagi tego

państwa. Powyżej tarczy herbowej znajduje się korona murowa z ośmioma wieżami, z których widocznych jest pięć, co symbolizuje fortyfikacje Malty i jej stolicy.

Gałązki - oliwna i palmowa - oznaczają pokój i maltańską tradycję. Na wstędze zamieszczony jest napis: Republika Malty.

Historia

Malta ma historię sięgającą tysięcy lat. Cywilizacja na Malcie zaczęła rozwijać się ponad 7000 lat temu. W jaskini Għar Dalam odnaleziono ceramikę stworzoną przez człowieka z około 5000 r. p.n.e. Pierwsze większe budowle na Malcie – megalityczne świątynie zaczęto budować około 3600 r. p.n.e. **Są one najstarszymi stojącymi budowlami w Europie i jednymi z najstarszych na świecie, są starsze niż piramidy w Egipcie.** W podobnym okresie powstało Hypogeum Ғal Saflieni. Spuścizną tych budowli jest kilkanaście ruin, z czego siedem zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Religie

Okolo 97% Maltańczyków to chrześcijanie. **Katolicy stanowią 95,8% populacji.** Metropolia maltańska to metropolia obrządku łacińskiego obejmująca swoim zasięgiem Maltę. Podzielona jest na archidiecezję maltańską i diecezję Gozo. Na Malcie istnieje 359 kościołów i 78 parafii.

Pozostałe grupy wyznaniowe to inne odłamy chrześcijaństwa jak np. protestantyzm , prawosławie i Świadkowie Jehowy oraz mniejsze grupy imigrantów wyznające islam i inne religie . Na Malcie istnieje bardzo niewielka społeczność żydowska . Okolo 2,5% ludności nie wyznaje żadnej religii

Kultura

Na kulturę Malty składają się wpływy sąsiednich państwa, jak również zwyczaje i obyczaje kulturalne, które przyplłynęły na wyspę wraz z rozwojem polityki kolonializmu wdrażanej przez państwa europejskie.

Społeczeństwo zamieszkujące Maltę wyróżnia wysoką kulturą, która objawia się w kultywowaniu wszelkich tradycji. Naród Malty charakteryzuje się takimi cechami jak uprzejmość, pogoda ducha i pobłażliwość. Malta to kraj o wielkim sercu i głębokim poszanowaniu dla wartości religii katolickiej.

Kuchnia

Na Malcie praktycznie nie uprawia się owoców, nawet drzewa oliwne zostały wycięte za czasów panowania królowej Victorii. Na szczęście pozostały winnice.

Maltańczycy posiłki spożywają przeważnie w domu, restauracje utrzymywane są głównie przez przybyszów. W punktach publicznego żywienia można głównie znaleźć "fish and chips" lub domowego hamburgera. Poza tym można poznać potrawy kuchni włoskiej, tureckiej lub lokalne dania.

Gospodarka

Obecnie głównymi gałęziami gospodarki są handel zagraniczny, produkcja (głównie elektroniki), usługi finansowe i turystyka. Stawki podatków od osób fizycznych obowiązujące na Malcie należą do najniższych w Unii Europejskiej. Stopa opodatkowania spółek na Malcie wynosi 35%; jednak zwrot wynosi zwykle równowartość 6/7 zapłaconego podatku, co daje średnią stawkę podatkową w wysokości 5%. Malta Stock Exchange to maltańska giełda papierów wartościowych, będąca członkiem Światowej Federacji Giełd skupiającej najbardziej rozwinięte giełdy świata.

Transport i komunikacja

Transport morski

Malta ma dwa większe porty morskie: Wielki Port oraz Malta Freeport, które przeładowały w 2010 roku 6 milionów ton towarów. Wielki Port jest głównym portem pasażerskim Malty i drugim pod względem wielkości maltańskim portem handlowym.

Malta Freeport jest dziewiątym portem morskim w Europie oraz trzecim nad Morzem Śródziemnym pod względem przeładunku kontenerów. W 2015 roku przeładowano w nim 3,06 miliona kontenerów typu TEU oraz obsłużono 2189 statków. Jest to także największy port rybacki na Malcie.

Transport lotniczy

Malta jest obsługiwana przez międzynarodowy port lotniczy Malta, który w 2016 roku obsłużył ponad 5 mln pasażerów. Maltański port lotniczy ma bezpośrednie połączenia z kilkoma portami lotniczymi w Polsce: lotniskiem w Krakowie, Wrocławiu, Gdańsku i Poznaniu poprzez linie lotnicze Ryanair, a także z lotniskiem w Katowicach, Warszawie i Gdańsku poprzez linię lotniczą Wizz Air oraz poprzez czartery Air Malta z Warszawy. Lot z Polski trwa nieco ponad 2,5 godziny.

Transport drogowy

Na Malcie obowiązuje ruch lewostronny. Maksymalna prędkość w terenie zabudowanym wynosi 50 km/h, a poza nim – 80 km/h. Do jazdy samochodem na Malcie wymagane jest prawo jazdy. Posiadacze ważnych praw jazdy wydanych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, mogą prowadzić samochody na Malcie, bez konieczności uzyskiwania dodatkowych zezwoleń. Malta ma najniższą liczbę śmiertelnych wypadków w Unii Europejskiej, zarówno ogółem, jak i w przeliczeniu na milion mieszkańców.

Komunikacja miejska

System komunikacji autobusowej to 265 nowoczesnych autobusów, a liczba przystanków na Malcie wynosi 970, z czego 850 znajduje się na wyspie Malta, natomiast 120 na wyspie Gozo. Istnieje w sumie 80 różnych tras. Jedna lub dwie cyfry w oznaczeniu trasy oznaczają autobus z/do Valletty. Ekspresowe trasy są oznaczone znakiem „X”. Wszystkie autobusy są klimatyzowane, niskopodłogowe, są wyposażone w system głosowy oraz elektroniczne tablice informacyjne wyświetlające kolejne przystanki

Turystyka

Dużą ilość turystów stanowią Brytyjczycy, Włosi i Hiszpanie. Można też spotkać małą ilość Niemców, Rosjan, ale także i Polaków.

**CO WARTO
ZOBACZYĆ:**

Gozo – Wied il-Ghasri – panwie solne

Jeden z najciekawszych krajobrazów na Gozo. Panwie solne to miejsce, w którym mieszkańcy odzyskują sól z wody morskiej. Przepiękny widok na północne wybrzeże Gozo zwłaszcza o zachodzie słońca.

Gozo – Ramla Bay

Chyba nie ma ładniejszej plaży na Gozo, a nawet na całej Malcie. Niesamowity pomarańczowy kolor piasku, doskonałe położenie, idealny kolor wody i niezbyt dużo turystów. Całość powoduje, że będziemy bardzo mocno polecali tę plażę znajomym.

Malta – Three City

Jeżeli po wizycie w stolicy Malty nie mamy dosyć wąskich uliczek, jasnych kamienic z drewnianymi, kolorowymi balkonami to warto wybrać się w to miejsce. Jest tu ciszej, mniej turystów krąży ulicami i widać więcej miejscowego życia.

Na Three City składa się: Birgu, Senglea i Cospicua. Każde miasteczko jest trochę inne.

Zabytki

La Valetta. Pałac Wielkiego Mistrza: największa świecka budowla całej Malty, która znajduje się w centrum stolicy wyspy Valetta, dziś siedziba prezydenta Malty. Wspaniała fasada budynku z wieżą zegarową oraz jej przepiękne wnętrza z uroczymi dziedzińcami przyciągają wielu turystów.

Hypogeum: znajduje się niedaleko od Valetty, w Paoli i jest kolejnym niesamowitym zabytkiem tej małej przecież wyspy. Jest jedynym zachowanym niemal w całości miejscem kultu religijnego sprzed 5 tys lat.

Katakumby św. Pawła rozciągają się długimi korytarzami pod ulicami Rabatu. Są to największe katakumby na Malcie. Chowani byli tam zarówno żydzi, jak i chrześcijanie oraz poganie. Pod ziemią czeka na nas tajemniczy ciąg korytarzy, komór, sal, wnek do których schodzi się po schodach.

Flora

Flora Malty składa się z ok. 1000 gatunków roślin naczyniowych, w tym ok. 800 rodzimych. Endemitów maltańskich tj. roślin znanych tylko z tych wysp jest 14 gatunków i kilka odmian.

Lasy na wyspach zostały niemal doszczętnie zniszczone. Zachowały się ich niewielkie tylko pozostałości z dębem ostrolistnym . Stosunkowo dużą powierzchnię zajmuje makia, wszędzie tu jednak wtórnego pochodzenia. Najbardziej charakterystyczną formacją roślinną dla tutejszego krajobrazu jest garig.

Fauna

Świat zwierząt jest dość ubogi, występuje tylko drobna zwierzyna (brak dużych ssaków). Z ssaków na Malcie żyją głównie ryjówki, gryzonie, krety i nietoperze. Rodzimymi gatunkami są poza nietoperzami także łasice i jeże. Malta jest wyspą tranzytową dla ptaków migrujących z Afryki do Europy i z powrotem. Z ptaków występują głównie czaple i kormorany i liczne ptactwo morskie.

Ciekawostki

1. Malta jako jedyny europejski kraj nie posiada stałych rzek ani gór.

2. Pod względem zajmowanej powierzchni Malta jest około 990 razy mniejsza od Polski.

3. Kraj ten uznawany jest za raj dla pętlonurków. Krystalicznie czysta woda umożliwia podziwianie nie tylko fauny i flory, ale również zatopionych podczas II Wojny Światowej okrętów alianckich.

4. Nazwa Malta pochodzi od greckiego słowa miód.

5. Narodowe zwierzę to ptak modrak śródziemnomorski.

KONIEC

